הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן רעא

(ח) יַיִן לְצָרְכֵי הַיּוֹם. [*] וְהָא דְּתַנְיָא כְּבוֹד יוֹם קוֹדֵם לְכְבוֹד לַיְלָה, הַיְנוּ דַּוְקָא (ט) בְּשֶׁאֵר צְרָכֵי סְעוּדָה אֲבָל אִם אֵין לוֹ אֶלָּא כּוֹס אֶחָד לְקִדּוּשׁ, כְּבוֹד לַיְלָה (י) קוֹדֵם לְכְבוֹד יוֹם: ד (יא) אָסוּר (ז) לְטָעֵם כְּלוּם (יב) קֹדֶם שֶׁיְּקַדֵּשׁ, (יג) הָאֲפִלּוּ מַיִם. וַאֲפִלּוּ אִם הִתְחִיל מִבְּעוֹד יוֹם (יד) יְצָרִיךְ לְהַפְסִיק (טו) שֶׁפּוֹרֵס (ה) מַפָּה וּמְקַדֵּשׁ. וְאִם הָיוּ שׁוֹתִים יַיִן (ו) תְּחִלָּה, אֵינוֹ אוֹמֵר אֶלָּא קִדּוּשׁ בִּלְבַד (טז) בְּלֹא בִּרְכַּת (ז) הַיַּיִן, (יז) וְאַחַר כָּךְ מְבָרֵךְ בִּרְכַּת 'הַמּוֹצִיא'. (ט)וְאִם אֵין לוֹ יַיִן וּמְקַדֵּשׁ עַל הַפַּת, אֵינוֹ מְבָרֵךְ (ח) הַמּוֹצִיא. (יח) כְּשֶׁמְּקַדֵּשׁ עַל הַיַּיִן אֵינוֹ מְבָרֵךְ (ט) הַמּוֹצִיא: ה (יט) שְׁנַיִם שֶׁהָיוּ שׁוֹתִים (יט) וְאָמְרוּ בּוֹאוּ וְנִקַּדֵּשׁ קִדּוּשׁ הַיּוֹם, (כ) נֶאֱסַר עֲלֵיהֶם לִשְׁתּוֹת (כא) עַד שֶׁיְּקַדְּשׁוּ, (כא) וְאִם רָצוּ לַחֲזֹר וְלִשְׁתּוֹת קֹדֶם שֶׁיְּקַדְּשׁוּ (כב) אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָם רַשָּׁאִים, צְרִיכִים לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ תְּחִלָּה בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן, וְאַחַר כָּךְ יִשְׁתּוּ. הַגָּה: אָדָם שֶׁשָּׁכַח לְקַדֵּשׁ עַד

ד שָׁם ק"ו (ע"ב). ה טוּר וְרַשְׁבָּ"א (בתשובה ח"ג סי' רסד) וְהַגָּהוֹת (מיימוניות פכ"ט ה"ה) בְּשֵׁם (ר"י) [רַבֵּנוּ מֵאִיר]. ו שָׁם ק' (ע"א) וּכְרַב יְהוּדָה אָמַר שְׁמוּאֵל. ז טוּר בְּשֵׁם יְרוּשַׁלְמִי (ברכות פ"א ה"ה) וְכֵן פָּסַק הָרַי"ף גְּיאוּת (הר"ד בטור). ח הָרַי"ף (פסחים יט:) וְהָרֹא"ש (פסחים פ"י סי' כ). ט טוּר לְדִבְרֵי הָרֹא"ש (שם). י שָׁם בְּשֵׁם הָרַי"ף גְּיאוּת (ה"ח). כ. רְמַב"ם בְּפֶרֶק ד' מֵהִלְכוֹת בְּרָכוֹת (ה"ח).

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ג [בשו"ע] וְהָא דְּתַנְיָא כְּבוֹד יוֹם קוֹדֵם כו'. וְכָתַב בְּיָם שֶׁל שְׁלֹמֹה דְּגַשְׁתִּן (פ"ד סי' נא) שֶׁקּוֹרֵא תֹּגֶר עַל שֶׁאֵין נִזְהָרִים בָּזֶה וְאַדְרַבָּה מוֹסִיפִין בְּלֵיל שַׁבָּת כו'. וַאֲנִי נִדְרַתִּי בְּצַעֲמִי שֶׁלֹּא לֶאֱכֹל דָּגִים בְּלֵיל שַׁבָּת שֶׁהוּא דָּבָר חָשׁוּב וּמְסָיָם, וְאִז אֶפְלּוּ יַעֲשׂוּ בְּשַׁבָּת כָּפָּה מֵעֲדָנִים לֹא יְשׁוּוּ לְסְעֻדַּת שַׁחֲרִית שֶׁיֵּשׁ בָּהּ דָּגִים. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ, וְהֻכִּיאוֹ מֵחָזִיק בְּרָכָה (סק"ה),

בְּאֵר הֵיטֵב

מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג). וְעַיֵּן ט"ז סִימָן תרע"ח (סק"ב): ד (ז) לְטָעֵם. נִרְאֶה לִי דְּשָׁרֵי לִרְחֹץ פָּיו בֵּינַיִם דְּאֵינוֹ מְכַוֵּן לְהַנָּאַת טְעִימָה. וְאִם רוֹצֶה לְקַבֵּל שַׁבָּת מִבְּעוֹד יוֹם וּלְקַדֵּשׁ וְלֶאֱכֹל וּלְהִתְפַּלֵּל עַרְבִית בַּלַּיְלָה רַשַּׁאי. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ה) עַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן סִימָן רס"ז: (ה) כָּפָּה. וּפְשׁוּט דְּאֵין צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל עַרְבִית אִם הוּא פּוֹרֵס כָּפָּה וּמְקַדֵּשׁ כֵּיוָן שֶׁהִתְחִיל בְּהֶפֵּר, כְּדִין כָּל תְּפִלַּת עַרְבִית. ט"ז (סק"ז): (ו) תְּחִלָּה. רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁהָיוּ שׁוֹתִין גַּם כֵּן יַיִן תְּחִלָּה עִם פַּת: (ז) הַיַּיִן. לְפִי שִׁבְרָכַת הַיַּיִן הוּא קֹדֶם לְבִרְכַּת הַפַּת, מַה שְּׁאֵין כֵּן בִּבְרָכַת הַמּוֹצִיא הֲרֵי הַקִּדּוּשׁ הָפְסֵק לְקִידּוּשׁ צָרִיךְ לְבָרֵךְ שֵׁנִית. וְהוּא הַדִּין דְּאֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ עַל יַיִן שֶׁבְּתוֹךְ הַמָּזוֹן, דְּהָא אַחַר שְׁתִיַּת הַכּוֹס שֶׁל קִדּוּשׁ לֹא הֲרֵי הַפַּת הַנֶּאֱצַת לְבֵין שְׁתִיָּה שֶׁאַחֲרֶיהָ: (ח) הַמּוֹצִיא. דְּאָז מְבָרֵךְ הַמּוֹצִיא קֹדֶם קִדּוּשׁ וְלֹא הֲרֵי קִדּוּשׁ הָפְסֵק: (ט) הַמּוֹצִיא. דְּסְבִירָא לֵיהּ דְּקִדּוּשׁ לֹא הֲרֵי הָפְסֵק, וְכֵיוָן דְּסָפֵק בְּרָכוֹת לְהָקֵל וַדַּאי לֹא יְבָרֵךְ

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

אָפְשָׁר דְּדַי לוֹ בְּפַת וְהַמּוֹתָר יִקְנֶה לוֹ יַיִן לְקִדּוּשׁ הַיּוֹם [מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג)]. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה מוטב): (ח) יַיִן לְצָרְכֵי הַיּוֹם. הַיְנוּ לְצָרְכֵי קִדּוּשׁ הַיּוֹם. וְהַשַּׁעַם דְּקִדּוּשׁ הַלַּיְלָה עִקָּרוֹ הוּא מִדְּאוֹרַיְתָא וְקִדּוּשׁ הַיּוֹם הוּא רַק מִדְּרַבָּנָן, וְאַף עַל גַּב דְּבַלַּיְלָה יוּכַל לוֹמַר בִּרְכַּת קִדּוּשׁ אַרִיפְתָּא וּבְיוֹם כְּשֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ עַל מַה לְקַדֵּשׁ יִשְׁאַר בְּלִי קִדּוּשׁ, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן דִּבְמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ יַיִן אֵין מְקַדְּשִׁין אַרִיפְתָּא, דְּלַיְלָה עֲדִיפָא: (ט) בְּשֶׁאֵר צָרְכֵי סְעוּדָה. כְּגוֹן (יב) שֶׁיֵּשׁ לוֹ מְעַט מֵינֵי מְגָדִים טוֹב יוֹתֵר שֶׁיַּיִן לְצָרְכֵי סְעוּדַת הַיּוֹם. וּכְסָפֵק יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (גיטין פ"ד סי' נא) קוֹרֵא תֹּגֶר עַל שֶׁאֵין נִזְהָרִים בָּזֶה וְאַדְרַבָּה מוֹסִיפִין בְּלֵיל שַׁבָּת: (י) קוֹדֵם לְכְבוֹד יוֹם. הַיְנוּ בֵּין לְצָרְכֵי סְעוּדָה דְּיוֹם וּבֵין לְקִדּוּשׁ שֶׁעוֹשִׂין בַּיּוֹם וְכִמוֹ שֶׁכָּתַב בְּרֵישׁ הַסָּעִיף: ד (יא) אָסוּר לְטָעֵם. וְהוּא רַק אִסּוּר דְּרַבָּנָן, וְהַשַּׁעַם כֵּיוָן דְּחִיּוּב שֶׁל הַקִּדּוּשׁ חָל עָלָיו מִיָּד בְּכְנִיסַת שַׁבָּת וַאֲפִלּוּ לֹא קִבֵּל עָלָיו שַׁבָּת בְּהָדְיָא, (יג) דְּכֵיוָן שֶׁנַּעֲשָׂה סָפֵק חֲשָׁכָה מְמֵילָא חָל עָלָיו שַׁבָּת. וְאִם קִבֵּל עָלָיו שַׁבָּת, אֲפִלּוּ עֲדַיִן יוֹם גָּדוֹל הִיא הֲכִי. (יד) וְאִם רוֹצֶה לְקַבֵּל שַׁבָּת מִבְּעוֹד יוֹם וּלְקַדֵּשׁ וְלֶאֱכֹל וּלְהִתְפַּלֵּל עַרְבִית אַחַר כָּךְ בַּלַּיְלָה רַשַּׁאי, וּבְתָנַאי שֶׁיִּהְיֶה (חֲצִי שָׁעָה) [יוֹתֵר מֵחֲצִי שָׁעָה] קֹדֶם זְמַן מַעֲרִיב כְּדִלְעֵיל בְּסִימָן רל"ה סָעִיף ב' [אֶלָּיָה רַבָּה (סק"ה)]: (יב) קֹדֶם שֶׁיְּקַדֵּשׁ. וַאֲפִלּוּ (טו) אֵין לוֹ אֶלָּא כּוֹס אֶחָד יְקַדֵּשׁ עָלָיו וְיָבָרֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן בְּלֹא כּוֹס [הַיְנוּ אֲפִלּוּ לְמַאן דְּסָבְרָא לֵיהּ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן טְעוּנָה כּוֹס לְעֵיל בְּסִימָן קפ"ב סָעִיף ב'], וְלֹא יֹאכַל קֹדֶם שֶׁיְּקַדֵּשׁ: (יג) אֲפִלּוּ מַיִם. (טז) וְשָׁרֵי (טז) לִרְחֹץ פָּיו בְּמַיִם כֵּיוָן דְּאֵינוֹ מְכַוֵּן לַהֲנָאַת טְעִימָה: (יד) צָרִיךְ לְהַפְסִיק. וְאַף עַל גַּב דְּהִתְחִיל בְּהָתֵר (יז) שֶׁאנִי הָכָא דְּהַקִּדּוּשׁ שַׁיָּךְ לַסְּעוּדָה, וּלְכַתְּחִלָּה אֵיתְקִנוּן שֶׁיְּקַדֵּשׁ קֹדֶם סְעוּדָה וּבְמָקוֹם סְעוּדָה: (טו) שֶׁפּוֹרֵס מַפָּה. לְכָסּוֹת (יח) הַפַּת עַד אַחַר הַקִּדּוּשׁ וְאַחַר כָּךְ יְסִירֶנָּה כִּי הֵיכִי דְּתִתְרָאֶה דַּאֲתָא הַסְּעוּדָה הַשְׁתָּא לֵיקָרָא דְּשַׁבָּתָא. וְאַף אִם לֹא יָשַׁב עֲדַיִן לֶאֱכֹל גַּם כֵּן דְּהֵינָא הֲכִי דְּצָרִיךְ פְּרִיסַת מַפָּה בְּצַד הַקִּדּוּשׁ וּכְדִלְקַמָּן בְּסָעִיף ט', (יט) אֶלָּא דְּקָא מַשְׁמַע לַן בָּזֶה דְּאַף שֶׁהוּא בְּאֶמְצַע אֲכִילָתוֹ דַּי בִּפְרִיסַת מַפָּה: (טז) בְּלֹא בִּרְכַּת הַיַּיִן. דִּכְיוָן דִּבְרַךְ כְּבָר בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(יב) רַשַּׁ"י (פסחים קה. ד"ה כבוד יום): ד (יג) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ה): (יד) מָגֵן אַבְרָהָם (שם): (טו) מָגֵן אַבְרָהָם (שם) בְּשֵׁם שֶׁבְּלֵי לֶקֶט (סי' קל): (טז) אַחֲרוֹנִים: (יז) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ו) בְּשֵׁם הָרַי"ן (שבת ד. ד"ה ומיהו): (יח) מָגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ד' וּכְסָעִיף קָטָן כ': (יט) נִמְלָא שָׁם (פסחים ק.), דְּלֹא כְּצִינוֹן שֶׁיַּצְקֵר הַשֻּׁלְחָן לְגַמְרֵי וְיִקָּבְעוּ מַחֲדֵשׁ לְכָבוֹד שַׁבָּת: (כ) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח): (כא) אַחֲרוֹנִים: ה (כב) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"י) וְשְׁאֲרֵי אַחֲרוֹנִים: (כג) הַגְּהָ"ז (קרא"ש סק"ה): (כד) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"י): (כה) מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וְהַגְּהָ"ז (שם) וְחַיֵּי אָדָם (ח"ב כלל ו סכ"ח). וְדַע דְּעוֹלַת שַׁבָּת (סק"ה) וְט"ז (סק"ו) דְּעִתָּם שֶׁאַף בְּכוֹס שֶׁל קִדּוּשׁ גּוּפָא צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן וְכֵן מַשְׁמַע דַּעַת מַהֲרִי"ק (שורש צו אות ב) לְפִי מָה שֶׁבֵּאֲרוּ הַגְּרָ"א לְקַמָּן בְּסִימָן רצ"ט סָעִיף ג' עַיֵּן שָׁם, וְאַף הַמַּחְבֵּר שָׁם לֹא מְצִינוּ שֶׁיְּחַלֵּק עָלָיו בָּזֶה לְעִנְיָנוֹ לְעִנְיַן קִדּוּשׁ דְּצָרִיךְ לְכַלָּי עַלְמָא לְהַפְסִיק, וְלָכֵן צָרִיךְ לַחֲזֹר לְכוֹס שֶׁל קִדּוּשׁ אֵין צְרִיכִין לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ אַף דְּאָסוּר מֵחֲמַת שֶׁהוּא קֹדֶם קִדּוּשׁ, הָאסוּר לְבַד אֵין עוֹשֶׂה הֶפֵּחַ הַדַּעַת שְׁכַתְבְנוּ בְּפָנִים: (כו) אֲלִיָּה זוּטָא (סק"ו):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו"ע הרב (סי"א) כתב: ומ"מ כל בעל נפש יש לו ליזהר לכתחילה שלא לבוא לידי כך ויפסיק סעודתו ויברך ברהמ"ז קודם שיגיע זמן קידוש היום.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

לְאַחַר שֶׁבֵּרֵךְ בִּרְכַּת 'הַמּוֹצִיא' וְנִזְכַּר (כג) קֹדֶם (י) שֶׁאָכַל, (כד) יְקַדֵּשׁ עַל הַפַּת (כה) וְאַחַר כָּךְ יֹאכַל. אֲבָל בְּהַבְדָּלָה (כו) יֹאכַל תְּחִלָּה, דַּהֲרֵי אֵין מַבְדִּילִין עַל הַפַּת (הגהות אלפסי מרדכי פרק (ב"מ) [כיצד מברכים] (שלטי גבורים ברכות פ"ו אות טו)): ו (כז) [ל]אִם גָּמַר סְעוּדָתוֹ וְקִדֵּשׁ הַיּוֹם קֹדֶם שֶׁבֵּרַךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן, מְבָרֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן עַל כּוֹס רִאשׁוֹן וְאַחַר כָּךְ אוֹמֵר קִדּוּשׁ הַיּוֹם (כח) עַל כּוֹס שֵׁנִי, [מ]וְצָרִיךְ לְהַזְכִּיר (כט) שֶׁל שַׁבָּת בְּבִרְכַּת הַמָּזוֹן אַף עַל פִּי שֶׁמְּבָרֵךְ קֹדֶם קִדּוּשׁ. הַגָּה: וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּאֵינוֹ מַזְכִּיר שֶׁל שַׁבָּת דְּאָזְלִינַן (ל) בָּתַר תְּחִלַּת הַסְּעוּדָה, וְכֵן עִקָּר כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר לְעֵיל סוֹף סִימָן קפ"ח (ס"י). וְיֵשׁ מַחֲלֹקֶת (לא) אִם יִטְעֹם מִכּוֹס שֶׁל בִּרְכַּת הַמָּזוֹן קֹדֶם שֶׁיְּקַדֵּשׁ, גַּם אִם צָרִיךְ (לב) לֶאֱכֹל מְעַט אַחַר הַקִּדּוּשׁ כְּדֵי שֶׁיְּהֵא הַקִּדּוּשׁ בִּמְקוֹם סְעוּדָה. (לג) [נ]וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּאַף בְּגָמַר סְעוּדָתוֹ אֵינוֹ מְבָרֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן תְּחִלָּה, אֶלָּא פּוֹרֵס מַפָּה (לד) וּמְקַדֵּשׁ, וּמְבָרֵךְ (יא) 'הַמּוֹצִיא' (לה) וְאוֹכֵל מְעַט, וְאַחַר כָּךְ מְבָרֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן. הַגָּה: וְהָכֵי נָהוּג, (לו) לְהוֹצִיא אֶת

ל טור בְּשֵׁם הָרִי"ף (פסחים כ:) מֵהָא דִּפְסָחִים ק"ב (ע"א) וְכֵן כָּתַב הָרַמְבַּ"ם בְּפֶרֶק כ"ט מֵהִלְכוֹת שַׁבָּת (הי"ג). מ הָרֹא"שׁ שָׁם (סי' ז). נ טור בְּשֵׁם יֵשׁ אוֹמְרִים וְהָרֹא"שׁ (שם).

בָּאֵר הֵיטֵב

ה (י) **שֶׁאָכַל.** פֵּרוּשׁ שֶׁלֹּא אָכַל עֲדַיִן פְּרוּסַת הַמּוֹצִיא. וּמִכָּל מָקוֹם צָרִיךְ לְהָבִיא לְפָנָיו לֶחֶם מִשְׁנֶה וְלֹא הָוֵי הֶפְסֵק. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יא). וְכָתַב ט"ז (סק"ז), נִרְאֶה פָּשׁוּט דְּגַם לְאַחַר שֶׁאָכַל קְצָת הָוֵי כֵּן שֶׁיְּקַדֵּשׁ וְלֹא יִצְטָרֵךְ לְבָרֵךְ שֵׁנִית הַמּוֹצִיא, וַאֲפִלּוּ לְאוֹתָהּ דֵּעָה דִּבְסָעִיף ד' דְּצָרִיךְ לְבָרֵךְ הַמּוֹצִיא הַיְנוּ כֵּיוָן שֶׁאָכַל כְּבָר מִבְּעוֹד יוֹם, אֲבָל כָּאן שֶׁבֵּרַךְ הַמּוֹצִיא אַחַר שֶׁנִּכְנַס שַׁבָּת [וַדַּאי לֹא צָרִיךְ שֵׁנִית לְבָרֵךְ הַמּוֹצִיא]. וְלֹא זָכַר כָּאן קֹדֶם שֶׁאָכַל אֶלָּא מִשּׁוּם סֵיפָא, דִּבְהַבְדָּלָה לֹא יַבְדִּיל קֹדֶם הָאֲכִילָה כֵּיוָן דְּאֵין מַבְדִּילִין עַל הַפַּת הָוְיָא לַהּ הַבְדָּלָה הֶפְסֵק בֵּין הַמּוֹצִיא לַאֲכִילָה, אֶלָּא יֹאכַל פְּרוּסַת הַמּוֹצִיא תְּחִלָּה וְאַחַר כָּךְ צָרִיךְ לְהַפְסִיק וּלְהַבְדִּיל עַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (שם): ו (יא) **הַמּוֹצִיא.** קָשֶׁה הָא בְּסָעִיף ד' הֵבִיא דֵּעָה דְּאֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ הַמּוֹצִיא.

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(כג) **קֹדֶם שֶׁאָכַל.** הַיְנוּ קֹדֶם שֶׁטָּעַם פְּרוּסַת הַמּוֹצִיא, (כז) דִּלְאַחַר שֶׁטָּעַם יְקַדֵּשׁ עַל הַיַּיִן אִם יֵשׁ לוֹ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן קֹדֶם זֶה צָרִיךְ לְקַדֵּשׁ עַל הַפַּת אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ יַיִן דְּאִם לֹא כֵן יִהְיֶה בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן הֶפְסֵק בֵּין בִּרְכַּת הַמּוֹצִיא לַאֲכִילָה, מִיהוּ צָרִיךְ לְהָבִיא לְפָנָיו עוֹד לֶחֶם מִשְׁנֶה (כח) וְזֶה לֹא מִקְּרֵי הֶפְסֵק דַּהֲוֵי מִצָּרֶךְ סְעוּדָה וּכִדְלְעֵיל בְּסִימָן קס"ז סָעִיף ו': (כד) **יְקַדֵּשׁ עַל הַפַּת.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁיֹּאמַר בִּרְכַּת אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ, (כט) וְלֹא יֹאמַר עַתָּה וַיְכֻלּוּ רַק בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה: (כה) **וְאַחַר כָּךְ יֹאכַל.** וְאִם נִזְכַּר לְאַחַר שֶׁאָכַל קְצָת, בֵּין כְּשֶׁאֵין לוֹ יַיִן (ל) וְאוֹמֵר בִּרְכַּת אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ עַל הַפַּת וּבֵין כְּשֶׁיֵּשׁ לוֹ יַיִן וּמְקַדֵּשׁ עַל הַיַּיִן, כְּשֶׁחוֹזֵר לֶאֱכֹל אֶת הַפַּת (לא) אֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ שֵׁנִית הַמּוֹצִיא: (כו) **יֹאכַל תְּחִלָּה.** פֵּרוּשׁ פְּרוּסַת הַמּוֹצִיא כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּהְיֶה הַבְּרָכָה לְבַטָּלָה, (לב) וְאַחַר כָּךְ צָרִיךְ לְהַפְסִיק וּלְהַבְדִּיל. וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַב בְּהַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּרֵישׁ סִימָן רצ"ט (סק"ב) דִּלְהַפּוֹסְקִים הַבְדָּלָה דְּרַבָּנָן, אֵין צָרִיךְ לְהַפְסִיק אֶלָּא גּוֹמֵר סְעוּדָתוֹ וְאַחַר כָּךְ מַבְדִּיל: ו (כז) **אִם גָּמַר סְעוּדָתוֹ.** וּמַיְרֵי (לג) גַּם כֵּן שֶׁנָּטַל יָדָיו לְמַיִם אַחֲרוֹנִים וְקֹדֶם שֶׁהִתְחִיל בְּבִרְכַּת הַמָּזוֹן רָאָה שֶׁקִּדֵּשׁ עָלָיו הַיּוֹם, דְּבָזֶה סְבִירָא לֵיהּ דִּתְחִלָּה מְבָרֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן עַל כּוֹס רִאשׁוֹן דְּמִכֵּיוָן שֶׁנָּטַל יָדָיו צָרִיךְ לְבָרֵךְ תֵּכֶף [וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי סִימָן קע"ט (סק"ב)], אֲבָל אִם לֹא נָטַל יָדָיו גַּם הַדֵּעָה רִאשׁוֹנָה סְבִירָא לֵיהּ דְּפוֹרֵס מַפָּה וּמְקַדֵּשׁ מִקֹּדֶם וְלֹא יְבָרֵךְ בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן בְּעֵת הַקִּדּוּשׁ אִם שָׁתָה יַיִן מִקֹּדֶם בְּאֶמְצַע הַסְּעוּדָה וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף ד', (לד) וַאֲפִלּוּ אָמַר הַב לָן וּנְבָרֵךְ גַּם כֵּן מְקַדֵּשׁ מִתְּחִלָּה כֵּיוָן שֶׁלֹּא נָטַל יָדָיו עֲדַיִן, אַךְ בָּזֶה צָרִיךְ לְבָרֵךְ בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן בְּעֵת הַקִּדּוּשׁ כֵּיוָן שֶׁאָמַר הַב לָן וּנְבָרֵךְ וְכַנַּ"ל בְּסִימָן קע"ט סָעִיף א': (כח) **עַל כּוֹס שֵׁנִי.** אֲבָל אֵין אוֹמֵר שְׁנֵיהֶם עַל כּוֹס אֶחָד דְּאֵין עוֹשִׂין מִצְוֹת חֲבִילוֹת חֲבִילוֹת [גְּמָרָא (פסחים קב:)]: (כט) **שֶׁל שַׁבָּת.** דְּאָזְלִינַן בָּתַר הַשְׁתָּא כֵּיוָן דִּבְשָׁעָה שֶׁהוּא מְבָרֵךְ כְּבָר נִתְקַדֵּשׁ הַיּוֹם. (לה) וּמִכָּל מָקוֹם פָּשׁוּט דִּלְכֻלֵּי עָלְמָא אִם לֹא הִזְכִּיר שֶׁל שַׁבָּת אֵינוֹ חוֹזֵר: (ל) **בָּתַר תְּחִלַּת הַסְּעוּדָה.** שֶׁהָיָה בִּזְמַן חֹל. וְכָל זֶה דַּוְקָא כְּשֶׁלֹּא אָכַל מִשֶּׁחָשְׁכָה מְאוּמָה אֲבָל אִם אָכַל מְעַט גַּם מִשֶּׁחָשְׁכָה, לְכֻלֵּי עָלְמָא צָרִיךְ לְהַזְכִּיר שֶׁל שַׁבָּת [מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק טו) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים]: (לא) **אִם יִטְעֹם.** דְּאִית דִּסְבִירָא לְהוּ דִּמְבָרֵךְ בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן וְטוֹעֵם תֵּכֶף כְּמוֹ בְּכָל כּוֹס שֶׁל בִּרְכַּת הַמָּזוֹן, וְלֹא חָשִׁיב טוֹעֵם קֹדֶם קִדּוּשׁ (לו) מִשּׁוּם דְּהַכּוֹס שַׁיָּךְ לַסְּעוּדָה שֶׁהָיְתָה קֹדֶם חוֹבַת קִדּוּשׁ, (לז) וּמִמֵּילָא שׁוּב אֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ לְדִידְהוּ בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן עַל כּוֹס שֵׁנִי שֶׁל קִדּוּשׁ רַק בִּרְכַּת אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בִּלְבַד. וְאִית דִּסְבִירָא לְהוּ שֶׁאֵינוֹ טוֹעֵם מִמֶּנּוּ מִשּׁוּם דְּאָסוּר לִטְעֹם קֹדֶם קִדּוּשׁ, (לח) וּמִמֵּילָא אֵינוֹ יָכוֹל לְבָרֵךְ עָלָיו בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן אֶלָּא מְבָרֵךְ תְּחִלָּה בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן עַל כּוֹס שֶׁל קִדּוּשׁ וּמְקַדֵּשׁ וְשׁוֹתֵהוּ, וְאַחַר כָּךְ שׁוֹתֶה כּוֹס זֶה שֶׁל בִּרְכַּת הַמָּזוֹן בְּלֹא בְּרָכָה: (לב) **לֶאֱכֹל מְעַט.** דְּיֵשׁ אוֹמְרִים (לט) כֵּיוָן שֶׁאָכַל בִּתְחִלָּה הָוֵי קִדּוּשׁ בִּמְקוֹם סְעוּדָה וְשׁוּב אֵין צָרִיךְ לֶאֱכֹל. (מ) וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּאֵינוֹ נֶחְשָׁב לִמְקוֹם סְעוּדָה כֵּיוָן שֶׁהָיְתָה שֶׁל חֹל, וְצָרִיךְ עַתָּה בְּשַׁבָּת לֶאֱכֹל עַל כָּל פָּנִים מְעַט: (לג) **וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּאַף וְכוּ'.** סְבִירָא לְהוּ (מא) דְּעַל כָּרְחוֹ צָרִיךְ לֶאֱכֹל מִיָּד אַחַר הַקִּדּוּשׁ כְּדֵי שֶׁיְּהֵא נֶחְשָׁב לִמְקוֹם סְעוּדָה דִּסְעוּדָה שֶׁאָכַל מִתְּחִלָּה אֵינָהּ מוֹעֶלֶת לָזֶה וְכַנַּ"ל, וְכֵיוָן דְּעַל כָּרְחוֹ צָרִיךְ לֶאֱכֹל, בִּרְכַּת הַמָּזוֹן שֶׁבֵּינְתַיִם לָמָּה לִי וְדִינוֹ כְּמוֹ הַמְקַדֵּשׁ בְּאֶמְצַע סְעוּדָתוֹ הַנַּ"ל בְּסָעִיף ד' שֶׁפּוֹרֵס מַפָּה וּמְקַדֵּשׁ: (לד) **וּמְקַדֵּשׁ וּמְבָרֵךְ הַמּוֹצִיא.** וְלֹא דָּמֵי לִדְלְעֵיל בְּסָעִיף ד' דְּיֵשׁ אוֹמְרִים דְּאֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ הַמּוֹצִיא, דְּהָכָא שָׁאנֵי (מב) דְּהָא מַיְרֵי שֶׁנָּטַל יָדָיו לְמַיִם אַחֲרוֹנִים וְכַנַּ"ל וּכְבָר נִסְתַּלֵּק לְגַמְרֵי בָּזֶה לְכֻלֵּי עָלְמָא מֵאֲכִילָה רִאשׁוֹנָה וּכִדְלְעֵיל בְּסִימָן קע"ט סָעִיף א', וּמִטַּעַם זֶה גַּם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן צָרִיךְ לְבָרֵךְ עַל הַכּוֹס שֶׁל קִדּוּשׁ וְאֵינוֹ יוֹצֵא בְּבִרְכַּת בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן שֶׁבֵּרַךְ עַל הַיַּיִן שֶׁשָּׁתָה מִתְּחִלָּה בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה, וְאִם לֹא נָטַל יָדָיו דִּינוֹ כְּמוֹ לְעֵיל בְּסָעִיף ד' [אַחֲרוֹנִים]: (לה) **וְאוֹכֵל מְעַט.** הַיְנוּ כַּזַּיִת עַל כָּל פָּנִים (מג) כְּדֵי שֶׁיְּהֵא נֶחְשָׁב לִמְקוֹם סְעוּדָה [פְּרִי מְגָדִים (א"א ס"ק יח)]: (לו) **לְהוֹצִיא אֶת נַפְשׁוֹ וְכוּ'.** הַיְנוּ (מד) דְּאִם יַעֲשֶׂה כְּדֵעָה רִאשׁוֹנָה יִפֹּל בִּסְפֵקוֹת אִם לְהַזְכִּיר שֶׁל שַׁבָּת, וְאִם יִטְעַם מִכּוֹס בִּרְכַּת הַמָּזוֹן, וְאִם צָרִיךְ לֶאֱכֹל אַחַר הַקִּדּוּשׁ, וְאַף דְּעַתָּה אֵינוֹ יוֹצֵא יְדֵי דֵּעָה רִאשׁוֹנָה דִּסְבִירָא לֵיהּ דְּצָרִיךְ לְבָרֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן מִיָּד, (מה) הָא עֲדִיפָא, דְּאִם יַעֲשֶׂה כְּדֵעָה רִאשׁוֹנָה יֵשׁ חֲשַׁשׁ בְּרָכָה

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(כז) אַחֲרוֹנִים: (כח) **מָגֵן אַבְרָהָם** (ס"ק יא): (כט) אַחֲרוֹנִים: (ל) דְּבִרְכַּת הַמּוֹצִיא אֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ לְכֻלֵּי עָלְמָא, וּכִדְלְעֵיל בְּסָעִיף ד' דִּמְקַדֵּשׁ עַל הַפַּת בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה אֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ הַמּוֹצִיא: (לא) הַטַּ"ז (ס"ק ז) כָּתַב דְּבָזֶה כֻּלֵּי עָלְמָא מוֹדִים דְּאֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ שֵׁנִית הַמּוֹצִיא. וְהַפְּרִי מְגָדִים (א"א ס"ק יא) כָּתַב דִּלְדַעַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם תַּלְיָא זֶה בִּפְלוּגְתָּא, דִּלְדֵעָה רִאשׁוֹנָה בְּסָעִיף ד' הַנַּ"ל גַּם בָּזֶה צָרִיךְ לְבָרֵךְ שֵׁנִית הַמּוֹצִיא עַל הַפַּת שֶׁאוֹכֵל אַחַר שֶׁקִּדֵּשׁ עַל הַיַּיִן דְּהַקִּדּוּשׁ הָוֵי הֶפְסֵק, וְכֵן הִסְכִּים הַמַּאֲמַר מָרְדְּכַי (סק"ו). וְלַהֲלָכָה אֵין נַפְקָא מִנַּהּ דִּכְבָר לְעֵיל בְּסָעִיף ד' גּוּפָא פָּסְקוּ הָאַחֲרוֹנִים כְּהַיֵּשׁ אוֹמְרִים, וְכֵן כָּתַב הַפְּרִי מְגָדִים: (לב) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יב). **וְעַיֵּן בְּחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר דִּמְסַפְקֵק בָּזֶה:** ו (לג) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יג) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים. וְגַם הַגְּרָ"א בְּדִבּוּר הַמַּתְחִיל וּמְבָרֵךְ שֶׁכָּתַב כַּסְּבָרָא הָרִאשׁוֹנָה שֶׁבְּסָעִיף ד' גַּם כֵּן אֶפְשָׁר דְּסוֹבֵר כֵּן כְּהַמָּגֵן אַבְרָהָם דְּדַעַת הָרִי"ף (פסחים כ:) דַּוְקָא בְּנָטַל יָדָיו, וְהַגְּרָ"א נָחַת לְפָרוּשֵׁי רַק דַּעַת הַיֵּשׁ אוֹמְרִים דְּהוּא דַּעַת הָרֹא"שׁ (שם פ"י סי' ז) דִּלְדִידֵיהּ בְּכָל גַּוְנֵי צָרִיךְ לְבָרֵךְ הַמּוֹצִיא אַף בְּלֹא נָטַל יָדָיו: (לד) מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק טו), אַךְ דִּבְמָגֵן אַבְרָהָם כָּתַב זֶה רַק בְּדֶרֶךְ אֶפְשָׁר: (לה) עַיֵּן פְּרִי מְגָדִים (א"א ס"ק יד). וּלְדִידִי בָּרוּר דְּלֹא שַׁיָּךְ בָּזֶה הַטַּעַם דְּצָרִיךְ לַחֲזֹר מִשּׁוּם דְּלֹא סַגֵּי בְּלֹא אֲכִילַת פַּת: (לו) הַגְּרָ"א: (לז) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק טז): (לח) מָגֵן אַבְרָהָם (שם): (לט) רַ"ן (פסחים כ: ד"ה כוס ראשון) לְדַעַת הָרִי"ף (שם). וְעַיֵּן בְּהַגְּרָ"א שֶׁכֵּן כָּתְבוּ תּוֹסָפוֹת ק' עַמּוּד א' דִּבּוּר הַמַּתְחִיל רַבִּי יוֹסֵי: (מ) הָרֹא"שׁ (שם): (מא) הָרֹא"שׁ (שם): (מב) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יג) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מג) **וּלְעִנְיַן שֶׁיִּהְיֶה יוֹצֵא בָּזֶה יְדֵי שִׁעוּר סְעוּדַת שַׁבָּת מַשְׁמַע בְּסִימָן רצ"א סָעִיף א' דִּבְעֵינַן שֶׁיִּהְיֶה כַּבֵּיצָה, וְעַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם** (סק"א) **וְאֵלִיָּה רַבָּה** (סק"ג) **שָׁם:** (מד) אַחֲרוֹנִים: (מה) וּבָזֶה מְיֻשָּׁב מַה שֶּׁמְּסַפְקֵק בָּזֶה הַגָּאוֹן רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר בְּחִדּוּשָׁיו:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah